1. Genstanden for en i medfør af traktatens artikel 169 anlagt sag fastlægges i Kommissionens begrundede udtalelse, og selv i tilfælde af, at traktatbruddet er blevet bragt ud af verden efter udløbet af den i henhold til artikel 169, stk. 2, fastsatte frist, har det betydning, at sagen fortsættes med henblik på at fastlægge grundlaget for det ansvar, en medlemsstat som følge af sit traktatbrud vil kunne have pådraget sig i forhold til andre medlemsstater, Fællesskabet eller private.

2. En medlemsstat handler i strid med sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 101/76, som fastslår princippet om lige adgang til fangstpladserne og til fiskeri i de farvande, der henhører under medlemsstaternes højhedsområde eller jurisdiktion, for alle fiskerfartøjer, som fører en medlemsstats flag og er registreret inden for Fællesskabets område, såfremt den forbyder visse fartøjer, der fører en anden medlemsstats flag, at fiske inden for landets fiskerigrænser. Det forhold, at det ikke er i strid med fællesskabsretten, at den pågældende anden medlemsstat har afskåret de samme fartøjer fra at få adgang til dette lands egne kvoter, kan ikke gøre traktatbruddet berettiget.

3. Det udgør en hindring for de frie varebevægelser, som er forbudt i henhold til traktatens artikel 30, at en medlemsstat forbyder visse fartøjer under en anden medlemsstats flag at omlade fisk inden for landets fiskerigrænser og at lande fisk i det pågældende land.

RETSMØDERAPPORT
i sag C-280/89 *

I — Sagens retlige baggrund og den administrative procedure

Den relevante nationale lovgivning

1. I henhold til Regulation 2 (1) i de irske Sea Fishing Boats Regulations 1986, SI nr. 289 (herefter benævnt »1986-bekendtgørelsen«), må fiskerfartøjer, der er registreret i Det Forenede Kongerige, på Kanaløerne eller på øen Man,

»... ikke anvendes til

a) fiskeri inden for Irlands fiskerigrænser

* Processprog: engelsk.

b) landing af fisk i Irland

c) omladning af fisk til eller fra et sådant fiskerfartøj, i havn eller på anden måde, inden for de irske fiskerigrænser,

medmindre mindst 75% af besætningsmedlemmerne på det pågældende tidspunkt er irske statsborgere eller statsborgere i en anden af De Europæiske Fællesskabers medlemsstater (... indtil den 1.1.1993 dog med undtagelse af spanske eller portugisiske statsborgere, som ikke er ægtefæller til eller børn under 21 år af ... spanske eller portugisiske arbejdstagere, der allerede er bosat i Det Forenede Kongerige, jf. overgangsordningerne vedrørende den frie bevægelighed for arbejdstagere efter ... Spaniens og Portugals tiltrædelse af Fællesskaberne i henhold til de pågældende tiltrædelsestraktater), som har sædvanlig bopæl i Det Forenede Kongerige, på øen Man eller på Kanaløerne; ved bopæl forstås bopæl på land, og i denne henseende regnes tjeneste om bord på et britisk skib ikke som bopæl i Det Forenede Kongerige, på øen Man eller på Kanaløerne«.

Relevante fællesskabsbestemmelser

2. Artikel 2, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 101/76 af 19. januar 1976 om etablering af en fælles strukturpolitik for fiskerisektoren (EFT L 20, s. 19) lyder således:

»De enkelte staters ordninger for udøvelsen af fiskeriet i det søterritorium, der henhører under deres højhedsområde eller jurisdiktion, må ikke føre til forskelsbehandling af andre medlemsstater.

Medlemsstaterne sikrer især, at alle fiskerfartøjer, der fører en medlemsstats flag og er registreret inden for Fællesskabets område, har lige adgang til fangstpladserne og til fiskeri i de i første afsnit nævnte farvande.«

3. Artikel 27, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 3796/81 af 29. december 1981 om den fælles markedsordning for fiskerivarer (EFT L 379, s. 1) har følgende ordlyd:

»Medmindre andet er fastsat i andre fællesskabsbestemmelser, træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at alle fiskerfartøjer, der fører en medlemsstats flag, under lige vilkår har adgang til havne og anlæg i første afsætningsled samt til alle tekniske installationer og alt udstyr i forbindelse dermed.«

Den administrative procedure

4. Kommissionen fandt, at det i Regulation 2 (1) (a) i 1986-bekendtgørelsen indeholdte forbud mod fiskeri var i strid med artikel 2, stk. 1, i Rådets forordning nr. 101/76, og at forbuddene mod landing og omladning af fisk i Regulation 2 (1) (b) og (c) i samme

bekendtgørelse var i strid med artikel 30 i EØF-traktaten og artikel 27, stk. 2, i Rådets forordning nr. 3796/81, og den opfordrede derfor ved skrivelse af 18. april 1988 den irske regering til at fremsætte sine bemærkninger i overensstemmelse med EØF-traktatens artikel 169, stk. 1, inden for en frist på en måned fra modtagelsen af skrivelsen.

5. Da skrivelsen ikke blev besvaret, fremsatte Kommissionen den 24. maj 1989 en begrundet udtalelse over for den irske regering, hvori den anmodede regeringen om at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at rette sig efter udtalelsen inden for en frist på en måned fra meddelelsen heraf.

6. Den begrundede udtalelse blev heller ikke besvaret, og Kommissionen anlagde derfor nærværende traktatbrudssag.

II — Skriftlig forhandling og parternes påstande

7. Kommissionens stævning er registreret på Domstolens Justitskontor den 11. november 1989.

8. Ved kendelse af 17. januar 1990 har Domstolen tilladt Kongeriget Spanien at intervenere til støtte for Kommissionens påstande.

9. Den skriftlige forhandling er forløbet forskriftsmæssigt. Domstolen har på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

10. Sagsøgeren, *Kommissionen*, har nedlagt følgende påstande:

— Det fastslås, at Irland ved at indføre Sea Fishing Boats Regulations 1986 har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 30 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, artikel 2 i Rådets forordning nr. 101/76 og artikel 27 i Rådets forordning nr. 3796/81.

— Irland tilpligtes at betale sagens omkostninger.

11. Intervenienten, *Kongeriget Spanien*, har nedlagt følgende påstande:

— Der gives Kommissionen medhold i sagen, idet det fastslås, at Irland har tilsidesat sine forpligtelser.

— Irland tilpligtes at betale sagens omkostninger, herunder intervenientens.

12. Sagsøgte, *Irland*, har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

III — Parternes anbringender og argumenter

13. *Kommissionen* har gjort gældende, at *forbuddet mod fiskeri* i Regulation 2 (1) (a), i 1986-bekendtgørelsen er i strid med artikel 2, stk. 1, i Rådets forordning nr. 101/76, idet Irland ikke lovligt kan holde visse af de fiskerfartøjer, der sejler under britisk flag, uden for bestemmelsens anvendelsesområde.

14. *Forbuddet mod landing* af fisk i Irland i henhold til 1986-bekendtgørelsens Regulation 2 (1) (b) er ifølge Kommissionen i strid med EØF-traktatens artikel 30.

15. Kommissionen har herved anført, at fartøjer under britisk flag i en vis forstand må sidestilles med britisk territorium. Dette er kommet til udtryk i artikel 4, stk. 2, litra f), i Rådets forordning (EØF) nr. 802/68 af 27. juni 1968 om den fælles definition af begrebet varers oprindelse (EFT 1968 I, s. 157), hvorefter »produkter fra havfiskeri og andre produkter« betragtes som fremstillet i et land, hvis de »optages fra havet af skibe, der er registreret i landet eller er anmeldt til landets skibsregister og fører landets flag« (jf. ligeledes dom af 28.3.1985, sag 100/84, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. s. 1169). Når fisk, der befinder sig om bord på et britisk fartøj, landes i Irland, er der derfor ifølge Kommissionen tale om indførsel til Irland. Forbuddet herimod for visse britiske fartøjer udgør således en kvantitativ restriktion eller en foranstaltning med tilsvarende virkning i henhold til traktatens artikel 30.

16. Af samme grund er *forbuddet mod omladning* af fisk inden for de irske fiskerigrænser i henhold til Regulation 2 (1) (c) i 1986-bekendtgørelsen ifølge Kommissionen ligeledes i strid med traktatens artikel 30.

17. Kommissionen er af den opfattelse, at traktatens artikel 36 ikke kan danne grundlag for forbuddene mod landing og omladning af fisk.

18. Endvidere er forbuddet mod landing af fisk og forbuddet mod omladning — for så vidt som det gælder for omladning i havn — ifølge Kommissionen også i strid med artikel 27, stk. 2, i Rådets forordning nr. 3796/81.

19. Bestemmelsen omfatter ifølge Kommissionen alle fiskerfartøjer, der fører en medlemsstats flag, herunder fartøjer, som er pålagt ulovlige restriktioner af flagstaten. Kommissionen har henvist til, at den i sag C-3/87, Agegate, har gjort gældende, at de af Det Forenede Kongeriges myndigheder indførte betingelser vedrørende nationalitet og bopæl for 75% af britiske fiskerfartøjers besætninger er ulovlige.

20. *Den irske regering* har indledningsvis redegjort for baggrunden for de foranstaltninger, som Irland har truffet med henblik på at løse problemerne i forbindelse med spanske fiskerfartøjers registrering i Irland eller Det Forenede Kongerige og disse fartøjers fiskeri.

21. Den har herved bl.a. oplyst, at da Det Forenede Kongerige i 1983 for at regulere det fiskeri, som fandt sted fra tidligere spanske fartøjer, som nu førte britisk flag, vedtog en lovgivning (British Fishing Boats Act 1983 og British Fishing Boats Order 1983), hvorefter fiskeri, landing og omladning af fisk inden for de britiske fiskerigrænser ikke var tilladt for britiske fiskerfartøjer, medmindre 75% af deres besætning var britiske statsborgere eller statsborgere i en anden medlemsstat, indførte Irland ved Sea Fishing Boats Regulations 1983 (herefter benævnt »1983-bekendtgørelsen«) ligeledes et forbud mod fiskeri, landing og omladning af fisk inden for de irske fiskerigrænser for britiske fiskerfartøjer, hvis besætning ikke for mindst 75%'s vedkommende bestod af statsborgere i Fællesskabets medlemsstater. Irland traf den pågældende foranstaltning for at undgå, at fiskeriet fra britisk registrerede fartøjer, som ikke havde fiskerirettigheder i henhold til lovgivningen i Det Forenede Kongerige, blev koncentreret inden for de irske fiskerigrænser, idet de britiske bestemmelser ikke fuldstændigt udelukkede de pågældende fartøjer fra Det Forenede Kongeriges fiskerflåde.

22. Den irske regering har anført, at Kommissionen har anerkendt, at den irske foranstaltning fra 1983 er forenelig med fællesskabsretten. Den har herved henvist til Kommissionens skrivelse af 6. februar 1984 til regeringen, hvori det bl.a. hedder: »Kommissionen mener at kunne forstå, at Sea Fishing Boats Regulations 1983 kun forbyder fiskeri mv. for visse britiske fartøjer, for hvilke Det Forenede Kongerige selv har indført begrænsninger for fiskeriet i dets egne farvande, og har ingen indvendinger ...«

23. Fra 1986, da Spanien tiltrådte Fællesskabet, mistede de britiske og irske foranstaltninger, der blev truffet i 1983, imidlertid deres restriktive virkninger for spanske statsborgere. Det Forenede Kongerige reagerede ved at indføre nye betingelser i licenserne for britiske fartøjer, der fiskede på Det Forenede Kongeriges kvoter, det være sig inden for eller uden for de britiske fiskerigrænser, idet det for det første krævedes, at mindst 75% af fartøjernes besætningsmedlemmer skulle være britiske statsborgere eller statsborgere i en anden medlemsstat — dog med undtagelse af bl.a. spanske statsborgere indtil den 1. januar 1993 (med forbehold af en særregel for ægtefæller til eller børn under 21 år af spanske arbejdstagere, der allerede var bosat i Det Forenede Kongerige) — og det for det andet krævedes, at disse 75% havde sædvanlig bopæl på land i Det Forenede Kongerige, på øen Man eller på Kanaløerne. Den irske regering har forklaret, at disse to betingelser (nationalitetskravet og bopælskravet) blev medtaget i 1986-bekendtgørelsens Regulation 2 (1) for at man kunne opretholde status quo fra tiden før Spaniens tiltrædelse med hensyn til fiskeri inden for de irske fiskerigrænser fra fiskerfartøjer, der reelt ikke var britiske.

24. Ifølge den irske regering fremgår det af dommen af 14. december 1989 i Agegatesagen (sag C-3/87, Sml. s. 4459, præmis 21, 26 og 41), at det nationalitetskrav, som siden 1986 er blevet håndhævet af Det Forenede Kongeriges myndigheder, i modsætning til bopælskravet principielt er foreneligt med fællesskabsretten.

25. Hvad angår det *bopælskrav*, som er indeholdt i 1986-bekendtgørelsen, har den irske

regering erklæret sig parat til at ophæve det så snart som muligt, og den har ikke forsøgt at argumentere for kravet under nærværende sag.

26. Ifølge den irske regering er det i bekendtgørelsen indeholdte *nationalitetskrav*, for så vidt som det vedrører britiske fartøjers fiskeri, berettiget i samme omfang som det nationalitetskrav, der var tale om i Agegate-sagen, da det omfatter nøjagtig samme kategori af fartøjer.

27. Også selv om det nævnte nationalitetskrav, som Det Forenede Kongeriges myndigheder opstillede, ikke havde været foreneligt med fællesskabsretten, ville Irland alligevel have været berettiget til at indføre det nationalitetskrav, som er indeholdt i 1986-bekendtgørelsen, for at beskytte de legitime interesser, som de irske fiskere og den befolkning, der er afhængig af fiskeriet, såvel som de dertil knyttede industrier (jf. dom af 14.12.1989, sag C-216/87, Jaderow, Sml. s. 4509, præmis 26) har i, at der ikke gøres indgreb i de normale betingelser for fiskeri i de irske farvande, hvilket ellers ville være tilfældet.

28. I den netop anførte dom (præmis 24) har Domstolen ligeledes udtalt, at kvoteordningen udgør en fravigelse af hovedreglen om lige adgang til fiskeressourcerne, jf. artikel 2, stk. 1, i Rådets forordning nr. 101/76.

29. Den irske regering har endvidere henvist til, at flagstaten i henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 170/83 af 25. januar 1983 om en fællesskabsordning for bevarelse og forvaltning af fiskeressourcerne (EFT L 24, s. 1) kan fastsætte de nærmere regler for, hvilke fartøjer der har ret til at udnytte landets fiskekvoter. Tilsvarende er regler, der vedtages af en anden medlemsstat, hvor der gælder lignende betingelser for fiskeri inden for landets fiskerigrænser fra fartøjer, der hører til førstnævnte medlemsstat, forenelige med EØF-traktaten.

30. I øvrigt er 1986-bekendtgørelsen ifølge den irske regering på alle væsentlige punkter identisk med 1983-bekendtgørelsen, som Kommissionen udtrykkeligt har godkendt.

31. Den irske regering finder, at restriktionerne vedrørende *landing* og *omladning* af fisk i 1986-bekendtgørelsen supplerer restriktionen vedrørende britiske fartøjers fiskeri i de irske farvande. Eftersom nationalitetskravet er berettiget med hensyn til fiskeri, er det mindst lige så berettiget i relation til landing og omladning.

32. Under alle omstændigheder er restriktionerne vedrørende landing og omladning af fisk ifølge den irske regering begrundet i hensynet til den offentlige orden, jf. traktatens artikel 36, i betragtning af situationen i de irske farvande indtil den 31. december 1985, den britiske lovgivning, som var gældende i 1986, og dommene af 14. december 1989 i sagerne Agegate og Jaderow, jf. ovenfor.

33. I sin *replik* har *Kommissionen* anført, at den i skrivelsen til Irland vedrørende 1983-bekendtgørelsen fastslog det princip, at sådanne foranstaltninger ikke måtte »medføre, at det blev ulovligt for fartøjer under en

anden medlemsstats flag at drive fiskeri i de irske farvande, hvis fartøjet havde ret til at drive et sådant fiskeri i henhold til flagstatens lovgivning«. Den har tilføjet, at der klart er tale om en modsigelse mellem dette princip og den konklusion, som drages i den efterfølgende sætning, som Irland har citeret. Denne konklusion i skrivelsen fra 1984 kan dog ikke hindre Kommissionen i at indtage en anden holdning i relation til 1986-bekendtgørelsen.

34. Kommissionen har dernæst understreget, at hverken dommene af 14. december 1989, Agegate og Jaderow, eller den verserende sag C-279/89, er relevante, da de drejer sig om en medlemsstats ret til at indføre visse restriktive betingelser for fartøjer, som fører statens *eget* flag, og som staten giver tilladelse til at fiske på sine kvoter, mens nærværende sag rejser spørgsmål vedrørende en medlemsstats ret til at indføre restriktioner for skibe under en *anden* medlemsstats flag.

35. Ifølge Kommissionen er det kun flagstaten, som over for de skibe, der fører dens flag, kan opstille krav vedrørende sammensætningen af besætningen og lignende betingelser vedrørende driften. Dette bekræftes ifølge Kommissionen af dommen af 19. januar 1988 i Pesca Valentia-sagen (sag 223/86, Sml. s. 83), og særligt med hensyn til fiskeri på kvoter, som udgør den væsentligste del af alt fiskeri, af artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 170/83 og af dommen af 14. december 1989 i Jaderow-sagen (præmis 18 og 19).

36. Kommissionen har fastholdt, at Irland ikke er berettiget til at indføre nogen af de tre omtalte forbud for britiske fiskerfartøjer, og at dette gælder uden hensyn til, om de krav om nationalitet og bopæl, som benyttes til at afgrænse den kategori af britiske fartøjer, som de tre forbud finder anvendelse på, eventuelt måtte være forenelige med fællesskabsretten.

37. De irske myndigheder skal nemlig ifølge Kommissionen anvende artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 101/76, artikel 30 i traktaten og artikel 27, stk. 2, i forordning nr. 3796/81 på alle fiskerfartøjer under britisk flag. De er ikke berettiget til ensidigt at afskære en bestemt kategori af britiske fartøjer fra at være omfattet af de pågældende bestemmelser.

38. Det kan derfor ifølge Kommissionen ikke være relevant, når den irske regering argumenterer for, at 1986-bekendtgørelsen, med undtagelse af bopælskravet, er berettiget i samme omfang som betingelserne i de britiske fiskerilicenser, som var genstand for dommene af 14. december 1989 i sagerne Agegate og Jaderow.

39. Desuden er den irske regerings opfattelse ifølge Kommissionen forkert af de nedenfor anførte grunde.

40. For det første har 1986-bekendtgørelsen ikke samme virkninger som de britiske foranstaltninger i forbindelse med fiskerilicenser. Disse foranstaltninger gælder udelukkende for arter, der er omfattet af kvoter, og

de indebærer følgelig ingen begrænsninger for fiskeri, landing og omladning inden for eller uden for de britiske fiskerigrænser, for så vidt angår arter, der ikke er omfattet af kvoter. Derimod indebærer de irske foranstaltninger et forbud mod alt dette inden for de irske fiskerigrænser, herunder landing og omladning af fangster, som er taget uden for disse grænser. Dette viser både, at de irske foranstaltninger er mere restriktive end de britiske, og at virkningerne af de irske forbud mod landing og omladning ikke blot har accessoriske eller supplerende virkninger i forhold til forbuddet mod fiskeri, men at der er tale om, at de yderligere har selvstændige restriktive virkninger.

41. For det andet kan de britiske fartøjer, der som følge af de af Det Forenede Kongerige trufne foranstaltninger ikke kan fiske efter arter, der er omfattet af de britiske kvoter, fortsat fiske efter arter, der ikke er omfattet af kvoter, ikke blot i den irske fiskerizone, men også inden for Det Forenede Kongeriges eller andre medlemsstaters fiskerigrænser. Dette betyder, at der på ingen måde kan findes grundlag for de omtvistede foranstaltninger i dommene i sagerne Agegate og Jaderow. Samtidig viser det, at frygten for en unaturlig koncentration af sådant fiskeri i den irske fiskerizone er ubegrundet.

42. Under alle omstændigheder er forbuddene mod landing og omladning ifølge Kommissionen uforenelige med traktatens artikel 30, hvilket er bekræftet ved dommen af 14. december 1989 i Jaderow-sagen (præmis 35 og 36).

43. Kommissionen har endvidere anført, at det retlige grundlag for fiskerfartøjernes frie adgang til at lande deres fangster direkte i andre medlemsstater findes i artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 3796/81 og i sidste instans i traktatens artikel 34.

44. I sin *duplik* har den *irske regering* givet udtryk for, at Kommissionen ikke vil acceptere konsekvenserne af sin udtalelse vedrørende 1983-bekendtgørelsen.

45. Den har videre gjort gældende, at de omtvistede foranstaltninger er i overensstemmelse med folkeretten.

46. Ifølge artikel 5, stk. 1, i Genèvekonventionen af 29. april 1958 om det åbne hav (*United Nations Treaty Series* 450, nr. 6465, o.a.: dansk bekendtgørelse nr. 51 af 14.5.1969) skal der bestå en ægte forbindelse mellem staten og det skib, som fører dens flag. Hvis der ikke består en sådan forbindelse, har de øvrige stater ikke pligt til at anerkende skibets påståede nationalitet (jf. dommer Jessup's votum i sagen Barcelona Traction, Light and Power Co. Ltd, ICJ (1970), s. 3, på s. 189; samme princip kan ifølge den irske regering udledes af dommen i Nottebohm-sagen, ICJ (1955), s. 4, på s. 23, vedrørende en fysisk persons nationalitet).

47. Den irske regering er af den opfattelse, at britiske fartøjer, som ikke opfylder det af Det Forenede Kongerige opstillede nationalitetskrav vedrørende sammensætningen af besætningen, skal anses for ikke at have en

ægte forbindelse til Det Forenede Kongerige. Dette indebærer ifølge den irske regering, at andre stater ikke har pligt til at anerkende disse fartøjers nationalitet. 1986-bekendtgørelsen blev netop udstedt for at undgå, at de britiske foranstaltninger blev uden virkning i farvande, der ligger uden for Det Forenede Kongeriges jurisdiktion og henhører under Irlands jurisdiktion.

48. Ifølge den irske regering bidrager de omtvistede foranstaltninger på rimelig måde til realiseringen af målene med den fælles fiskeripolitik. Den har herved gjort gældende, at mens Kommissionen behandler den foreliggende sag på en nærmest »akademisk« måde ved blot at anføre, at den drejer sig om en medlemsstats ret til at indføre restriktioner for en anden medlemsstats fartøjer, er realiteten en ganske anden. Der er endnu engang tale om retmæssige nationale foranstaltninger mod spanske »quota hoppers«. Dette bekræftes ifølge den irske regering af, at Det Forenede Kongerige på intet tidspunkt har gjort indsigelse mod de omtvistede foranstaltninger, og at Spanien er intervene-ret i sagen til støtte for Kommissionen.

49. Den irske regering har videre henvist til, at det følger af Domstolens dom af 16. juni 1987 i Romkes-sagen (sag 46/86, Sml. s. 2671, præmis 23), at den enkelte medlems-stats fiskere har pligt til at begrænse deres fiskeri i overensstemmelse med bestemmel-serne i den fælles fiskeripolitik. At tillade, at en medlemsstats fiskere, der sejler under bekvemmelighedsflag, kan dække sig bag artikel 30 i traktaten, artikel 27, stk. 2, i for-ordning nr. 3196/81 og artikel 2, stk. 1, i for-ordning nr. 101/76 for at unddrage sig denne forpligtelse og dermed bestemmelserne i selve den fælles fiskeripolitik og for herved at sikre sig fordele i forhold til andre fiskere i Fællesskabet, ville være ensbetydende med, at det accepteres, at der skabes en uretfærdig situation, og at man tolererer de misbrug, som finder sted i forbindelse med bekvem-melighedsflag og »quota hopping«.

50. Den irske regering har fastholdt, at nati-onalitetskravet vedrørende sammensætnin-gen af britiske fartøjers besætning er forene-ligt med fællesskabsretten, hvilket fremgår af Agegate-dommen. Ifølge den irske regering ville det modsatte kun være tilfældet, såfremt Kommissionen kunne godtgøre, at den anfægtede betingelse forværrede spanske arbejdstageres situation, jf. dommens præmis 41. Betingelsen blev imidlertid indført i Irland for første gang i 1983, altså længe før tiltrædelsesakten af 1985 trådte i kraft.

51. *Den spanske regering* har gjort gældende, at *forbuddet mod fiskeri* i 1986-bekendtgørelsen er i strid med artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 101/76.

52. Ifølge den spanske regering udtrykker denne bestemmelse, for så vidt angår fiskeri-området, følgende grundlæggende princip-per, som er fastlagt i traktaten: Forbuddet mod forskelsbehandling på grundlag af nati-onalitet (artikel 7), arbejdskraftens frie bevæ-gelighed (artikel 48), etableringsfriheden (artikel 52) og den frie udveksling af tjenes-teydelser (artikel 59).

53. I det foreliggende tilfælde er der ifølge den spanske regering, ud over den direkte forskelsbehandling af de britiske fartøjer, som er omfattet af forbuddet mod fiskeri, ligeledes tale om en indirekte forskelsbe-handling til skade for arbejdstagerne på disse

fartøjer, som for flertallets vedkommende er statsborgere i EF-medlemsstater. Ifølge den spanske regering er der tale om en forskelsbehandling i strid med traktatens artikel 48, hvis de fiskere, der arbejder om bord på de pågældende fartøjer, betragtes som arbejdstagere, mens der er tale om en forskelsbehandling i strid med artikel 52 og 59 i traktaten, såfremt de betragtes som selvstændige erhvervsdrivende.

54. I førstnævnte tilfælde (fiskerne betragtes som arbejdstagere) kan den forskelsbehandling, som finder sted i forhold til spanske fiskere, ikke begrundes i artikel 55 og 59 i tiltrædelsesakten af 1985 (om indførelse af en overgangsperiode med hensyn til den frie bevægelighed for arbejdstagere), idet disse bestemmelser blot giver hjemmel til at opretholde restriktioner, som var gældende forud for tiltrædelsen, men indeholder et absolut forbud mod vedtagelse af nye restriktioner, som dem, der blev indført ved de omtvistede foranstaltninger.

55. Foranstaltningerne er ifølge den spanske regering ligeledes i strid med fælleserklæringen i tilknytning til tiltrædelsesakten af 1985 (EFT L 302, s. 480), hvorefter situationen for spanske arbejdstagere, der retmæssigt arbejder på de hidtidige medlemsstaters område, ikke må forværres gennem bestemmelser, som vedtages efter datoen for undertegnelsen af tiltrædelsesakten.

56. Den spanske regering har endvidere anført, at det bl.a. følger af Agegate-dommen (præmis 41), at enhver restriktion, som er indført for spanske arbejdstagere efter tiltrædelsesakten af 1985, er i strid med fællesskabsretten, hvis den forværrer disse arbejdstageres situation eller er til skade for spanske statsborgere, der allerede var beskæftiget som arbejdstagere på britisk område ved tiltrædelsen. Ifølge den spanske regering er dette tilfældet, for så vidt angår de omtvistede foranstaltninger.

57. For det tilfælde, at de pågældende fiskere skal betragtes som selvstændige, har den spanske regering til støtte for sin opfattelse påberåbt sig dommen af 14. januar 1988 i sagen Kommissionen mod Italien (sag 63/86, Sml. s. 29, præmis 12, 13 og 14).

58. Også det i den omtvistede bekendtgørelse opstillede bopælskrav er ifølge den spanske regering i strid med fællesskabsretten. Regeringen har herved henvist til dommen af 3. december 1974 i Van Binsbergen-sagen (sag 33/74, Sml. s. 1299, præmis 17), af 26. november 1975 i Coenen-sagen (sag 39/75, Sml. s. 1547, præmis 12) og af 14. december 1989 i Agegate-sagen jf. ovenfor (præmis 26).

59. Med hensyn til *forbuddene mod landing og omladning* af fisk finder den spanske regering, der har fremført de samme argumenter som Kommissionen (jf. ovenfor i punkt 14-18), at de strider mod traktatens artikel 30 — idet de ikke kan begrundes i nogen af de i artikel 36 fastsatte undtagelser — og mod artikel 27, stk. 2, i Rådets forordning nr. 3796/81.

60. Den irske regering har fremhævet, at problemet vedrørende »quota hopping« overhovedet ikke omtales i Spaniens indlæg, og den har anført, at dens argumentation over for det af Kommissionen fremførte ligeledes er gældende i forhold til Spaniens anbringender.

C.N. Kakouris
Refererende dommer